

Kommunfullmäktige

Kallelse och föredragningslista

Sammanträdedatum: 2024-03-25

Sammanträdestid: kl. 09:00-17:00

Plats: Stadshusets Spegelsal

Övrig information:

Om du inte kan delta anmäler du det till respektive gruppledare.

Per-Åke Fredriksson (L), ordförande

1. Upprop, val av justerare/justeringstid

2. Information från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) - Fullmäktige och revisionen.

3. Komplettering av Kommunplan 2024

Diarienummer: 24KS99

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige

att fastställa komplettering av Kommunplan 2024 med beskrivning av kommunövergripande mål, målnedbrytningar och indikatorer

Ärendebeskrivning

Vid Kommunfullmäktiges beslut 2023-11-27 gällande Kommunplan 2024, dnr23KS40, gavs Kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma med beslutsförslag nr 5 ”samt ge förvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag på mätbara indikatorer där dessa saknas innan arbetet startar med delårsrapport 1”

Under första delen av 2024 har ett arbete skett i förvaltningen i samarbete med styrande majoritet. Det har nu resulterat i mätbara indikatorer på i stort sett alla målnedbrytningar.

Nu påbörjas planeringen för att följa upp Kommunplanen i och med delårsrapportering I, per 30 april.

Handlingar i ärendet

- §52 KS Komplettering av Kommunplan 2024
- Tjänsteskrivelse - Komplettering av Kommunplan 2024
- Komplettering av Kommunplan 2024

4. Driftsbidrag till Gävle Vatten med anledning av skyfallet i Gävle kommun den 17-18 augusti 2021

Diarienummer: 24KS120

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen, enligt ordförandens förslag, föreslår kommunfullmäktige att besluta

att bevilja Gävle Vatten AB ett driftsbidrag på 150 mnkr

att därmed redovisad kostnad avseende driftsbidrag för 2023 skall anses utgöra synnerliga skäl för att inte återställa eget kapital, om kommunen skulle redovisa ett negativt balanskravsresultat för år 2023.

att föreslå kommunfullmäktige att uppföljning av Gävle Vattens kostnader årligen skall följas upp under perioden 2021–2030 och att en slutlig redovisning ska ske efter år 2030, dock senast 2031-05-31. Visar den slutliga sammanställningen att bolagets kostnader inte uppgått till utbetalt driftsbidrag skall Gävle Vatten återbetala mellanskillnaden.

att driftsbidraget skall vara utbetalt till Gävle Vatten senast den 2024-04-30.

att kommunfullmäktigeomedelbart justerar denna protokollspunkt.

Ärendebeskrivning

I Gävle kommun är det Gävle Vatten AB som är huvudman för VA-kollektivet enligt beslut i kommunfullmäktige i samband med bilandet av Gästrike Vattenkoncernen.

Kommun drabbades den 17-18 augusti 2021 av ett omfattande skyfall med efterföljande översvämningar som orsakade stora skador på fastigheter inom Gävle Vattens verksamhetsområde. Ansvarsfördelningen för dessa skador har ännu inte kunnat fastställas och omfattande utredningar pågår. Erfarenheter från andra kommuner i landet vid likande händelse visar att VA-huvudmannen bär del av ansvaret.

Gävle Vatten har i tidigare bokslut avsatt 250 mnkr i bolagets räkenskaper för beräkning av kostnader, vilket varit en preliminärschablonberäkning efter bästa förmåga, för eventuella skadeståndsanspråk som kan komma att ställas mot

bolaget. Efter årets ytterligare reservering på 150 mnkr har nu bolaget totalt reserverat 400 mnkr som avsättning i bokslutet per 2023-12-31.

Kapitel 25 i Aktiebolagslagen reglerar vilka åtgärder ett bolag ska företa när det finns skäl att anta att bolagets egna kapital kommer att understiga hälften av det registrerade aktiekapitalet. För att säkerställa bolagets egna kapital behöver kommunen tillskjuta kapital till samma nivå som avsättning uppgår till för att inte en obeståndssituation skall uppstå i bolaget.

Gävle Vatten redovisar år 2023 ett resultat efter finansiella poster på -152 mnkr om inte ett driftsbolag erhålls på 150 mnkr. Efter erhållet bidrag uppgår bolagets egna kapital till 81 mnkr vilket innebär att obeståndssituationen upphör.

Enligt Vattentjänstlagen 34 § anges hur VA-avgifternas belopp ska beräknas och hur avgifterna skall betalas. Under löpande år får inte det totala avgiftsuttaget överstiga de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen. Taxan för 2023 är beslutad 2022 av kommunfullmäktige och inrymmer inte en marginal för dessa kostnader, som är att betrakta som extraordinära. Det finns inte någon juridiskt hinder mot att VA-verksamheten helt eller delvis finansieras med skattemedel. I och med detta ställningstagande att ge ett driftsbidrag till Gävle Vatten blir inte kommande VA-konsumenter drabbade av kostnader för en redan inträffad händelse.

Ärendebeskrivning

Gävle Vatten är ett helägt dotterbolag till Gästrike Vatten som Gävle kommun äger till 60%. Bolaget är huvudman för kommunens VA-kollektiv och äger VA-anläggningarna i kommunen. Genom upprättat aktieägaravtal innehar Gävle kommun bestämmande inflytande över bolaget.

I Vattentjänstlagen 34§ framgår hur VA-avgifternas belopp ska beräknas och hur avgifter ska betalas. Det totala avgiftsuttaget får inte överstiga kostnaderna som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen och fördelningen skall vara skälig och rättvis för kunden. Det innebär att verksamheten inte får drivas så en väsentlig vinst uppstår och om det sker ett väsentligt överuttag ska huvudmannen betala tillbaka pengarna till VA-kollektivet inom tre år från det att överuttaget skett. Motsatt gäller om ett

underskott skett i verksamheten, då skall VA-kollektivet återställa detta inom tre år. Enligt bolagets budget för år 2023 beräknas omsättningen uppgå till 251 mnkr vilket innebär att det beräknade skadeståndsanspråket på bolaget inte är realistiskt att taxera ut på VA-kollektivet i närtid, även om tidsperioden skulle beräknas på 6-8 år mot lagstadgade 3 år. I och med detta ställningstagande blir inte kommande VA-konsumenter drabbade av kostnader avseende en redan inträffad händelse.

Det finns inget juridiskt hinder mot att VA-verksamheten helt eller delvis finansieras med skattemedel och skattefinansiering brukar bara ske som tillfälliga åtgärder och i undantagsfall. Gävle Vattens VA-taxa beslutas årligen av kommunfullmäktige i Gävle kommun och gällande taxa täcker inte de extraordinära kostnader som bolaget drabbats av med anledning av skyfallet med efterföljande översvämningar.

Gävle kommun föreslås att utbetala ett driftsbidrag till bolaget på 150 mnkr, vilket är det schablonbelopp bolaget beräknar skadeanspråken kan uppgå till enligt kända förutsättningar vid skrivelsens upprättande. Totalt har då Gävle kommun utbetalat 400 mnkr i driftsbidrag till bolaget på grund av skyfallet.

Moduleringar pågår per verksamhetsområde i kommunen för att utreda ansvarsgränsen mellan VA-kollektivet och kommunen. Erfarenhet från andra kommuner visar att den totala skaderegleringstiden kan uppgå till cirka fem år, beroende på det stora antalet skador samt handläggningstider hos motpartens försäkringsbolag. Nya anmälningar av skador kommer fortfarande in till bolaget och så beräknas även ske under 2024.

Då driftsbidraget är schablonberäknat föreslås att en årlig avstämning upprättas och att redovisa på sista kommunfullmäktige möte respektive kalenderår. Har inte bolaget inte nyttjat hela driftsbidraget vid den slutliga avstämningen skall återbetalning ske till Gävle kommun. Den slutliga avstämningen skall vara upprättad senast 2031-05-31. Visar de årliga avstämningarna att schablonberäkningen inte täcker samtliga bolagets kostnader har bolaget rätt att återkomma med ytterligare förfrågan om kompletterande driftsbidrag. Driftsbidraget benämns som preliminärt för att inte en eventuell återbetalning skall strida mot Vattentjänstlagens regler för över/underuttag. Inom Gävle kommun skall kostnaden för driftsbidraget

belasta kommunstyrelsens resultat för 2023. Kostnaden särredovisad som en extraordinär kostnad.

Gävle kommun redovisar för år 2023 ett negativt resultat och i balanskravsutredningen som upprättas i årsbokslutet ska inte detta driftsbidrag medräknas då kostnaden är att betrakta som synnerliga skäl. Enligt kommunallagens balanskravsbestämmelse ska ett negativt balanskravsresultat återställas inom tre år. Undantag finns, så kallade synnerliga skäl. En grund för att åberopa synnerliga skäl är att kommunen har en stark finansiell ställning. Vid ett negativt balanskravsresultat på grund av ovan beslutat driftsbidrag till Gävle Vatten, bör synnerliga skäl kunna åberopas då händelsen med skyfallet och efterföljande översvämning är att betrakta som en extraordinär händelse. Konsekvensen blir då att det negativa balanskravsresultatet ej kommer att behöva återställas i kommande budgetar. Driftsbidraget skall vara reglerat innan 30 april 2024 via utställd faktura från Gävle Vatten märkt med fakturatext "Driftsbidrag 2 avseende skyfall Gävle kommun 17-18 augusti 2021".

Handlingar i ärendet

- §53 KS Driftsbidrag till Gävle Vatten med anledning av skyfallet i Gävle kommun den 17-18 augusti 2021
- Tjänsteskrivelse - Driftsbidrag till Gävle Vatten AB med anledning av skyfallet 2021
- Begäran om rörelsebidrag till Gävle Vatten AB med anledning av skyfallet 2021
- Bilaga 1 - Status ärenden skadeprov efter skyfall Gävle Vatten AB per januari 2024
- Bilaga 2 - Beslutsprotokoll 2021-12-13 §3 KF - Rörelsebidrag Gävle Vatten AB med anledning av skyfallet i Gävle kommun den 17-18 augusti 2021
- Protokoll 2023-02-22 Gävle Vatten ABs styrelsemöte

5. Ändrad budget AB Gavlegårdarna 2024

Diarienummer: 24KS121

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen, enligt ordförandens förslag föreslår Kommunfullmäktige att godkänna ändrad budget för AB Gavlegårdarna för år 2024

Ärendebeskrivning

Styrelsen i AB Gavlegårdarna har vi vid styrelsmöte 1 mars 2024 beslutat om ändrad budget för år 2024.

Beslutet innebär att AB Gavlegårdarna budgeterar för ett resultat på +82 mnkr jämfört med i Kommunplan beslutad budget på +100 mnkr. Genom nytt beslut uppdateras budgeten med ökade intäkter maa genomförd hyresförhandling och ökade intäkter från bredbands-och kabel-TV-distribution, ökade kostnader i form av snöröjning, vakanser, vattentaxa, räntekostnader och möjlighet till ökat utrymme för planerat underhåll.

Budgeten för investeringar och balansräkningen kvarstår enligt tidigare beslut

Bolaget uppnår fortsatt ägardirektivet om avkastning på eget kapital över tid över 3,5%.

Handlingar i ärendet

- §54 KS Ändrad budget AB Gavlegårdarna 2024
- Tjänsteskrivelse - Ändrad budget för AB Gavlegårdarna 2024
- Beslutsunderlag - Ändrad budget för AB Gavlegårdarna 2024

6. Aktieägartillskott till Gävle Parkeringservice AB från Gävle Stadshus AB

Diarienummer: 24KS97

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

att godkänna att Gävle Stadshus AB lämnar ett aktieägartillskott på 31 mnkr till Gävle Parkeringservice AB per 2023-12-31.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för koncernens förvaltning och ekonomi samt för beredning av kommunfullmäktiges beslut. Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för kommunens företag och ska enligt gällande företagspolicy bland annat fatta beslut av större vikt. Styrelsen i Gävle Stadshus AB har rollen som koncernstyrelse och Gävle Parkeringservice AB är ett helägt dotterbolag till Gävle Stadshus AB.

Gävle Parkeringservice har per 1 januari 2023 ett eget kapital på 24,9 mnkr. Redovisat resultat efter finansiella poster för år 2023 är en förlust på 32,3 mnkr. Under året har mobilitetshuset Pralinen vid Godisfabriken tagits i drift och beläggningskostnaden i mobilitetshuset har varit lägre än kalkylerat. Enligt Bokföringsnämndens allmänna råd för större företag, K3, ska företag årligen pröva om nedskrivningsbehov finns på en tillgång. Denna prövning har visat att Gävle Parkeringservice måste skriva ner värdet på mobilitetshuset med 36 mnkr.

Då bolagets egna kapital inte är tillräckligt stort för att hantera en nedskrivningskostnad på 36 mnkr måste bolaget erhålla ett aktieägartillskott på 31 mnkr från ägaren Gävle Stadshus AB. Detta för att inte bolaget ska hamna i en situation där kontrollbalansräkning måste upprättas samt med ett tvingande krav att återställa det egna kapitalet inom 8 månader.

Enligt av kommunfullmäktige beslutad företagspolicy och ägardirektiv för Gävle Stadshus AB ska bolaget bland annat besluta om givande och tagande av koncernbidrag, aktieägartillskott och utdelning samt åstadkomma en optimal användning av gemensamma resurser.

Gävle Stadshus AB beslutade på styrelsemötet den 7 februari 2024 att moderbolaget ska lämna ett aktieägartillskott på 31 mnkr till Gävle Parkeringservice AB för att dotterbolagets egna kapital inte ska vara förbrukat. Efter erhållet koncernbidrag har då Gävle Parkeringservice 32,1 mnkr i eget kapital.

Effekterna i Gävle Stadshus AB blir att värdet på aktierna i Gävle Parkeringservice AB ökar med 31 mnkr vilket innebär att moderbolaget får ett nedskrivningsbehov på 31 mnkr, då bokfört värde på aktierna är högre än substansvärdet på aktierna.

Sedan tidigare har moderbolaget en möjlighet att återta gjord nedskrivning på aktierna i Gavlefastigheter i Gävle kommun AB på totalt 43,4 mnkr. I årets bokslut har därför 31 mnkr återtagits av den tidigare nedskrivningen. Det

innebär att ingen resultateffekt sker i moderbolaget med anledning av lämnat aktieägartillskott på 31 mnkr.

En kommuns möjlighet att lämna ägartillskott till ett företag är begränsat för att inte lämnade ägartillskott ska ge ett eller flera företag en fördel i förhållande till övriga aktörer till marknaden. Detta regleras i EU:s statsstödsregler och omfattar stat, kommun och regioner.

Då Gävle Stadshus AB har finansiella möjligheter att självt finansiera ägartillskottet har styrelsen valt att inte ställa en förfrågan till Gävle kommun om ägartillskott för täckande av denna förlust.

Styrelsen i Gävle Stadshus AB vill däremot att kommunfullmäktige tillstyrker detta beslut, då styrelsen bedömer att detta är att betrakta som ett principiellt beslut enligt gällande företagspolicy.

Handlingar i ärendet

- §55 KS Aktieägartillskott till Gävle Parkeringservice AB från Gävle Stadshus AB
- Tjänsteskrivelse - Aktieägartillskott till Gävle Parkeringservice AB
- Protokollsutdrag 2024-02-07 Gävle Parkeringservice AB
- Protokollsutdrag 2024-02-07 Gävle Stadshus AB

7. Hemställen till Transportstyrelsen om att avinrätta fastigheten Gävle Överhärde 63:1 såsom flygplats

Diarienummer: 24KS139

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår fullmäktige besluta

att hos Transportstyrelsen hemställa om markområdet inom fastighet Gävle Överhärde 63:1 ska avinrättas såsom flygplats.

Ärendebeskrivning

För att bringa klarhet i vilka faktiska förutsättningar som råder, vilka krav och handlingsvägar som finns för Gävle flygplats, så har WSP som oberoende part, på uppdrag av Gävle kommun utrett flygplatsens tekniska utformning och

befintliga förhållanden, nödvändig organisation, kompetens och ekonomiska resurser och möjligheten till samexistens mellan andra verksamheter och flygverksamhet inom området.

Utredningen är nu klar och den konstaterar att flygverksamhet inte kan samexistera med flera befintliga utvecklingsplaner. Vattenfall arbetar med en koncessionsansökan för en elledningsdragning över del av flygplatsområdet och flera solcells företag har visat intresse för etablering inom flygplatsområdet. Inget av detta går, enligt utredningen, att kombinera med flygverksamhet i någon del av området. Gävle kommun behöver därför välja väg mellan att fortsätta tillåta flygverksamhet eller att arbeta vidare med befintliga planer för att förstärka elförsörjningen och möta företagens behov av mer el.

Med anledning av detta föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att hos Transportstyrelsen hemställa om att avinrätta flygplatsen inom markområdet på fastigheten Gävle Överhärde 63:1.

Handlingar i ärendet

- §64 KS Hemställan till Transportstyrelsen om att avinrätta fastigheten Gävle Överhärde 63:1 såsom flygplats
- Tjänsteskrivelse - Hemställan till Transportstyrelsen om att avinrätta fastigheten Gävle Överhärde 63:1 såsom flygplats
- Utredning 2024-03-01 Gävle Flygplats - Teknisk utformning, organisation, samexistens flera verksamheter, hinderanalys
- Rättsutredning - Flygplatsverksamheten på Gävle Överhärde 63:1. Några lufträttsfrågor om flygplatser
- Ramavtal - Skogsbrandsbevakning med flyg i Gävleborgs län
- Hemställan till Transportstyrelsen att avinrätta Gävle flygplats
- Fråga till Försvarsmakten angående remissyttrande
- Yttrande 2021-12-16 från Försvarsmakten avseende nybyggnation av tre 132 kV kraftledningar, Stackbo, Ängsberg och Tuna, Gävle, Sandvikens kommun

8. Avsägelse samt fyllnadsval 2024

Diarienummer: 24KS1

9. Anmälningar för kännedom

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att lägga anmälningsärendena till handlingarna.

Anmälningsärenden

- 23KS498-4, Beslutsprotokoll 2024-02-20 § 11 Kultur- och fritidsnämnden gällande e-petition - Alternativ lösning för bastu Hemlingbystugen
- 23KS443-4, Beslutsprotokoll 2024-02-20 § 10 gällande e-petition #263971 - Anpassad ishall för konstakning och jämlik idrott
- 23KS475-8, Beslutsprotokoll 2024-02-20 § 9 Kultur- och fritidsnämnden gällande e-petition #267132 - Fullstor idrottshall Bomhus
- 23KS123-24, Rapport om ej verkställda beslut enligt SoL, kvartal 4 år 2023 för Omvårdnadsnämnden
- 23KS123-23, Protokollsutdrag 2024-02-22 § 23 Omvårdnadsnämnden - Rapport om ej verkställda beslut enligt SoL, kvartal 4 år 2023
- 23KS123-22, Rapport om ej verkställda beslut enligt LSS och socialpsykiatrin, kvartal 4 2023 för Arbetsmarkands- och funktionsrättsnämnden
- 23KS123-21, Protokollsutdrag 2024-02-21 § 20 - Rapport om ej verkställda beslut enligt LSS och SoL, kvartal 4 år 2023 för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden
- 23KS58-5, Beslutsprotokoll 2024-02-21 § 42 Samhällsbyggnadsnämnden - E-petition #211906 Cykelväg Gävle-Sandviken
- 20KS209-6, Beslutsprotokoll 2024-02-21 § 41 Samhällsbyggnadsnämnden - E-petition #68447 Ordna bättre trafiklösning för nya bebyggelseområdet Wennbergs handelsträdgård
- 23KS305-2, Tolkning av arvodesreglemente - Gävle Energi AB
- 23KS305-1, Tolkning av arvodesreglemente - Samhällsbyggnadsnämnden
- 23KS123-19, Protokollsutdrag 2024-02-20 § 30 - Rapport om ej verkställda beslut enligt SoL, kvartal 4 år 2023 för Socialnämnden
- 23KS123-20, Rapport om ej verkställda beslut enligt socialtjänstlagen (SoL), kvartal 4 år 2023 för Socialnämnden

10. Politikers frågor

11. Interpellation från Moderaterna (M) - Förvaltningens omorganisation

Diarienummer: 23KS432

Handlingar i ärendet

- Svar på interpellation - Interpellation från Moderaterna (M) - Förvaltningens omorganisation

12. Interpellation från Sverigedemokraterna (SD) - Samverkan Socialtjänst och polismyndighet

Diarienummer: 24KS58

13. Interpellation från Sverigedemokraterna (SD) - Barns trygghet inom våra förskole- och skolverksamheter

Diarienummer: 24KS101

14. Interpellation från Moderaterna (M) - Varför finns ingen förbättringsplan för Fleminggatan vård- och omsorgsboende

Diarienummer: 24KS106

15. Interpellation från Moderaterna (M) - Gävle kommuns strategi för psykisk ohälsa och suicidrisker

Diarienummer: 24KS109

16. Interpellation från Vänsterpartiet (V) - Limön

Diarienummer: 24KS111

17. Nya motioner

18. Nya interpellationer